

GEZİ

Fındıkların süslediği şehir;

ORDU

SEMA TAŞTAN ÇELEPCİ
www.geziyorumoyleysevarim.com

Karadeniz, daha gitmeden fotoğraflardaki görüntüsüyle bile büyüler insanı... Yemyeşil doğası, kapkaranlık denizinin hırçın dalgalarıyla bütünleşmiştir. Gidenin temiz havaya ve yeşile doydğu Karadeniz şehirlerinin en güzellerinden biridir Ordu...

Ordu ilinin merkezi, boydan boya kaplı sahil şeridiyle, sahil şeridinde yer alan kafe ve restoranlarla şehirde yaşayanların uğrak noktası haline gelmiş. Oldukça güzel bir rekreasyon çalışması yapılmış olan sahilde, uzun ve dingin bir yürüyüşten sonra bir banka oturup dalgaların sahile vuruşunu izlemek gibisi yok. Biraz farklı bir hava alayım, alışveriş caddesinde gezineyim dersiniz, trafiğe kapalı olarak düzenlenmiş olan Fıdangör Caddesi'nde mis gibi kahve kokuları arasında gezinmek mümkün.

Ordu'ya yapılan en güzel yatırımlardan biri de şehir merkezinden kalkan ve Boztepe'ye 2.500 metre uzunluğundaki bir hatla yaklaşık 10 dakikada çıkan teleferik olmuş. Apartmanların çatılarına dokunmuşça-

sına şehrin üstünde yükselen teleferik, adım adım Ordu'nun güzelliklerini de gözler önüne seriyor. Boztepe'ye çıktığınızda karşılaştığınız manzaranın ise inanın bana tarifi zor. Bu noktada size tavsiyem gün batımına yakın bir zamanda Boztepe'ye çıkmamız. Böylece şehrin üstündeki renk cümbüşünü ve hava karardıktan sonraki ışıltılı halini görme şansını yakalamış olursunuz. Şehrin sıcaklığından kaçan, manzara ya doymak, canlı müzik eşliğinde eğlenmek, sıcak bir çay içmek, güzel bir yemek yemek isteyen herkes ama herkes Boztepe'ye koşuyor.

Hava karardığında neredeyse bir panayır havasına bürünüyor Boztepe. İnsan olan yerleri benim gibi sevenler için biçilmiş kaptan... Ordu'da cıvı cıvı bir akşam geçirmek isteyenler için hemen hemen her şey Boztepe'de mevcut... Ordu insanın nefesini kesen en özel etkinliklerinden biri de Boztepe'de yapılıyor; yamaç paraşütü... Evet evet, Boztepe'de yürürken kaplumbağa misali sırtında kocaman bir yükte gezinen gençleri

görüseniz hiç şaşırmanın. Manzaranın en güzel olduğu yerde kendilerini boşluğa bırakıyorlar.

Ordu'nun en görülesi yerlerinin başında, hâlâ arkeolojik kazıların yapıldığı Kuru Kalesi geliyor. Arabadan indikten sonra yaklaşık 420 merdiven çıkıyorsunuz ama değişiyor doğrusu... Bu yıl, hâlâ pek çok soru işaretinin aydınlatılmaya çalışıldığı kaledeki kazılarda 2.000 yaşında mermerden bir heykel bulundu. Türkiye'de yerinde bulunan ilk mermer heykel olan Tanrıça Kibebe, tüm tarih severlerin dikkatini de Ordu'ya çekmiş oldu. 2.100 yıl öncesindeki Helenistik Dönem'e ait pek çok kalıntının çıkarıldığı, halen de çalışmaların sürdürüldüğü kalede, su kanalı ve sunak oldukça ilgi çekici. 157 metre uzunluğundaki su kanalı/dehliz, Orta Karadeniz Bölgesi'ndeki

Kurul Kalesi'nden Ordu...

nadir dehlizlerden biri. Sunaktaki adakların kanlarının aktığı küçük kanal izleri benim en çok dikkatimi çeken ayrıntılardan biri oldu. Kaleye dair pek çok bilgi, toprağın altında keşfedilmeyi bekliyor. Klasik duvarları olan alışlagelmiş kale görüntüsünden çok çalılarının arasına saklanmış, toprağın altında gizlenmiş bir görüntüye sahip kaleden çıkan kalıntılardan bazılarını şehirdeki etnografya müzesinde görmek mümkün...

Kaleye kadar çıktıktan sonra, hem kaleden çıkarılanları görmek hem de Ordu'nun kültürel yapısını anlamak için Paşaoğlu Konağı ve Etnografya Müzesi'ni ziyaret etmek iyi bir fikir gibi duruyor. 1896 yılında yaptırılmış olan konağın dış cephesi oldukça büyüleyici bir görüntüye sahip. Taşlarının Ünye'den, ahşaplarının Romanya'dan getirtilerek yaptırıldığı bu üç katlı konağı gezip, bahçesinde yer alan fıskiyeli havuzun hemen yanında, ağaçların gölgesinde yorgunluğunuzu atmak mümkün. 1987 yılından beri Etnografya Müzesi olarak hizmet veren konağın ilk katında Kurul Kalesi'nde bulunan kalıntılarla birlikte, silahlar, takılar, giysiler sergileniyor. Konağın ikinci katında, Ordu'da bulunan 19. yüzyıl konaklarının

yapısını görmek mümkün. Bahçesinde ise müstehcen bulunarak şehrin farklı yerlerinden toplanan heykeller sizi bekliyor.

Gelelim Yason Yarımadası'na... Yarımada'nın doğal güzelliğinin yanında Ordu'nun en çok ziyaret edilen yerlerinden biri olmasının en önemli sebebi aslında yarımada bulunan Yason Kilisesi. 1868'de Mübadele öncesinde Ordu'da yaşayan Rum ve Gürcü halkının yaptırdığı kilise, bölgede Rum ve Gürcü cemaati yeterli olmayınca terk edilmiş bir görüntüye bürünmüş. Freskleri olmayan taş kubbeli bu kilise kurulmadan çok uzun yıllar önce bile, yarımada'nın tarihteki yerinin önemini büyük olduğu biliniyor. M.S.3. yüzyılda da Hıristiyanların Yason Burnu'na gelip "Işıklar Bayramı"nı kutladıkları söylenir. Yason Burnu'nu bu kadar cazip kılan hakkındaki mitolojik hikâyeler aslında... Pek çok mitolojik hikâyede adı geçen Yason Burnu'nda yılın neredeyse 320 günü harika bir gün doğumu ve batımı da izlemek mümkün. Yason Burnu'na dair beni en çok şaşırtan ayrıntılardan biri de, Uluslararası Vosvos Festivali'nin başlangıç noktası ve kamp alanı olarak kullanılması oldu. Ordu insanı şaşırtıyor, öyle değil mi?

Yason Burnu

Yason Kilisesi

Yason Yarımadası

Perşembe

Yason Burnu'ndan görünen Perşembe ilçesi, dünyadaki 208, Türkiye'deki 11 cittaslow/sakin şehirden biri. Karadeniz'in tek sakin şehri olan Perşembe'nin doğal güzellikleri ve kültürel yapısına sahip çıkan yöre halkının dışında 4000 yıllık balık havuzlarının da bulunduğu biliniyor. Yani Ordu'ya gelmişken tüketim kültüründen uzaklaşmak, biraz hayatı ağırdan almak ve sakin şehrin tadını çıkarmak isterseniz, Perşembe ilçesi sizi bekliyor olacak.

Tabii Ordu tahmin ettiğiniz gibi sadece şehir merkezi ve çevresinin güzelliğinden ibaret değil. Ordu'yu Ordu yapan şey, yaylaları ve şelaleleri elbette! Eh durum böyle olunca size de Ordu'nun kıvrak yollarına salınmak düşüyor.

Ordu, her yerinde başka bir güzellik sunan bir doğaya sahip... Sarıççek yaylasına giderken yolda Gaga Gölü'nün kenarında durup, ağaçların gölün üstündeki yansımalarında kayboldum... Dinginlik, huzur bu olsa

Etnografya Müzesi

GEZİ

Perşembe Yaylası

Sarıççek Yaylası

Perşembe Yaylası

Sarıççek Yaylası

gerek. Yeni demlenmiş tavşankanı bir çay eşliğinde bıraktım kendimi huzura... Döne döne giden yollarda tabelalarda yazan sayılara kanmayın. O kıvrak yollarda seyahat bazen tahmin ettiğinizden de uzun sürüp yoruyor insanı. O yüzden bir nefes almak istediğinizde bir fındık ağacının altında, bir deniz kenarında manzaraya karşı durdurun arabayı ve anın tadını doya doya çıkarın... Böylesine bir temiz hava insana her zaman nasip olmaz!

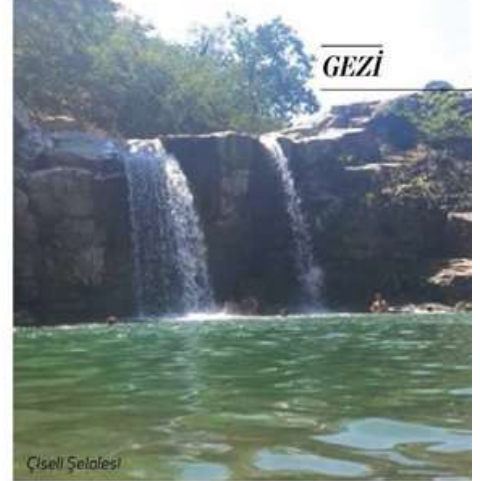
Temiz hava denince akla asıl Ordu'nun yaylaları gelir... Çatalpınar'daki Sarıççek Yaylası'na çıktığımızda, yöre halkının imece

usulüyle hazırladıkları kahvaltı sofrasına konuk olmanız sizin için bir sürpriz olmaz. Bölgede yaşayanların tamamen kendilerinin ürettikleri ve yaptıklarının sofralarını süslemesi, biz doğal ürüne hasret kalanlar için bulunmaz nimet. Tabii Karadeniz'in kahvaltı sofrasında bugüne kadar hiç görmediğim şeylere de denk geldim. Kavrulmuş fasulye turşusu, kiraz turşusu, yoğurt, tereyağı, petek balı, gözleme ve salatalık turşusu ile armut pekmezinden oluşan sofrada, hayatımda ilk defa tereyağlı ballı ekmeğimle fasulye turşusunu aynı anda yemiş oldum. Kulağa bir garip geliyor biliyorum ama tadı tahmin ettiğiniz kadar garip

olmuyor doğrusu... Bölgede üzüm olmadığı için armut ve elmadan yapılan hafif ekşimsi pekmezi de ilk defa tatmış oldum böylece. Fındık toplama zamanında sakin olan yaylanın yaz boyunca özellikle hafta sonları bir şenlik havasında olduğunu söylemek mümkün. Bizim sonbaharımızda yaylaya kar düştüğünü belirteyim ki yöre halkının yazın sıcaklığında neden yaylalarda vakit geçirdiğini daha iyi anlayabilelim. Ağustos ayında güneş gören kolunuz çayır çayır yanarken gölgede kalan kolunuz buz kesiliyor!

Gelelim beni Ordu'da en çok büyüleyen yer olan Perşembe Yaylası'na! Aybastı'da bulunan Perşembe Yaylası'nda her yıl geleneksel olarak düzenlenen Güreş Festivalinin 910. kez gerçekleşeceğini duyunca şaşır-mamak elde değil. Yaylaya vardığımda, bulutlar yaylanın üstüne çökmeye başlamış ve soğuk insanın tenine işleyen bir kıvam almıştı. Perşembe Yaylası'nı tepeden görmek için yaptıkları seyir terasına çıktığımda, titreyen çeneme rağmen zamanın bir an durduğunu hissettim. Sanki bir film setindeki uçsuz bucaksız yeşilliğin ortasında kalyor insan bu yaylada. Mendereslerde salına salına gezinen nehrin, yaylada gezen koyunların çanlarının sesleri ve esen rüzgârın uğultusundan başka hiçbir ses yok. İnsanı başka bir boyuta sürükleyen bir dinginlik var bu-

arazilere serilmiş dalından yeni koparılmış fındıklar bir tarafta, daha dalında yeşil yeşil toplanmayı bekleyen fındık ağaçları öbür tarafta, doğanın tüm güzellikleri ayağınıza serilmişken, yolların nasıl geçtiğini pek de anlamıyor insan. Ve Ordu'dan 98 km sonra, Aybastı'da Çiseli Şelalesi'ne ulaştığınızda, bir an önce kendinizi suya bırakmak isteğiyle yanıp tutuşacağınızı garanti ediyorum. Umarım yüzme eşyalarınız yanınızdadır, yoksa çok şey kaçırsınız. Şelale, Hürriyet Gazetesi tarafından Türkiye'nin en güzel 10 şelalesinden de biri seçilmiş. Şelalenin yüksekliği insanı şaşkına çeviren bir yükseklik değil. Topu topu 6 metre yüksekliği olan şelalenin bu kadar beğenilmesini sağlayan şey, aslında altında yer alan 9 metre derinliğindeki göleti... Köyde yaşayanların da serinlemek için sık geldiği bu gölet, gür ormanlar ve fındık tarlalarının arasında gürül gürül akan suyuyla insanı mest ediyor.

rada... Daha önce hiç tanık olmadığım bu dinginlik ve manzaranın sizi de kendinizden geçireceğini garanti edebilirim...

Şelaleler... Şelaleler... Karadeniz deyince insanın aklına ilk gelen şey gürül gürül akan şelaleler olmuyor mu zaten? Çiseli Şelalesi, diğer bir adıyla Karaoluk Şelalesi, Aybastı'nın Karaoluk Köyü'nde yer alıyor. Oldukça çetrefilli bir yoldan şelaleye gidiliyor ama konu Karadeniz olunca, yollarının çetrefilli olmaması bir garip olur tabii. Doğası gereği yollarda döne döne bir hal oluyorsunuz ama gittiğiniz her yer, çektiğiniz tüm yola değişiyor doğrusu. Evlerin çatılarına ve boş

Ordu'nun şelalelerinin hepsi birbirinden güzel ancak, Uzundere Şelalesi, "işte budur" dedirten şelalelerden biri! Merkezden yaklaşık 100 km uzaklıkta Aybastı'da bulunan Uzundere Şelalesi'nin Türkiye'deki en yüksek şelale olduğu söyleniyor. Kademeleriyle birlikte yüksekliği 120 metreyi buluyor. Arabadan indikten sonra orman içinde ilerlerken hafiften bir oksijen çarpması yaşıyor insan. Mis gibi doğa kokuyor her yer. Şelale-

yi gördüğümde ağzımın açık kalmasını ister istemez engelleyemedim. Sizin de engelleyebileceğinizi sanmıyorum. Şelalenin tam altına konmuş olan bank, saatlerce ama saatlerce oturabileceğim güzellikte bir doğayla bütünleşmiş adeta. İnsan ayakları buz gibi suda, tepesinden akan şelale eşliğinde tüm gününü geçirebilir bu bankta oturarak.

Ordu'ya gitmişken "Karadeniz'in İncisi" diye adlandırılan Ünye'ye gitmemenin haksızlık olacağını söyleyebilirim. Ünye sahilinin güzelliğinden sonra, merkezdeki asırlık çınar dikkatimi çekiyor. Cumhuriyet Meydanı'nda bulunan 500 senelik olduğu tahmin edilen çınarın boyu yaklaşık 30 metre. Çapı 2,85 metreyi bulan çınar, yüzyıllar boyunca Ünyelilerin buluşma yeri olmuş. Fatih Sultan Mehmet'in Ünye'de hiç ağaç görmediği için dikilmesini emrettiği çınar bugün, Ünyelilerin altında serinlediği, şehrin en önemli

GEZİ

değerlerinden biri haline gelmiş. Ünye aslında kadıları, kaptanları ve hattatlarıyla ünlü bir şehir... Cumhuriyet Meydanı'ndan çıkılan Kadılar Yokuşu, Ünye'nin tarihi dokusuna sahip çıkılarak yenilenmekte olan bir bölgesi. Osmanlı Evleri'nin süslediği bu yokuşta, yıkılmaya yüz tutmuş tarihi evler ve restorasyondan geçmiş konaklar iç içe bulunuyor. Gece ışıklandırılmış halinin gündüz görüntüsünden çok daha güzel olduğu bu yokuş; ismini Osmanlı döneminde Ünye'de yaşayan Kadıların bu yokuşun tepesinde yaşamalarından alıyor. Kadılar Yokuşu'nun bu yenilenme ve dönüşümü tamamlandıktan sonra, Ünye'nin kültür merkezi olacağı kesin. Burayı gördüğümde aklıma gelen ilk yer, Eskişehir'deki Odunpazarı Evleri oldu. Ünye Kadılar Yokuşu'nun da benzer bir dönüşümden geçeceğini tahmin ediyorum. Nasıl şimdi Eskişehir'e Odunpazarı Evleri'ni görmek için turlar düzenleniyorsa, gün gelecek belki de Kadılar Yokuşu'nu görmek için Ünye'ye de turlar düzenlenecek. Hayal etmesi benden, gerçekleştirmesi yerel yönetimlerden...

Bazılarının butik otel olarak hizmet vermeye başlayacağını öğrendiğim konaklardan en güzellerinden biri olan Ünye Müze Evi, yeni bir sürece girmiş. Benim daha önce Beypazarı'nda ilk kez görmüş olduğum, bir diğerinin ise Bursa Cumalıkızık'ta olduğunu bildiğim Türkiye'deki üçüncü "Yaşayan Müze", insana bir müzeden çok daha fazlasını sunuyor. Karadeniz'de bir ilk olan "Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi", Osmanlı kültürü ve sosyal yaşantısına dair bilgileri, hikâyelerle, dokunarak, hissederek ve adeta o dönemin içinde yaşayarak öğrenme imkânı sunuyor. Yaşayan Müzeler'in diğer etnografya müzelerinden en önemli farkı, camekânlar altında veya zincirlerle çevrilmiş odalarda incelemek zorunda kaldığımız kültürel öğeleri dokunarak ve dinleyerek inceleme şansını sunmaları. Herhangi bir etnografya müzesinde geçireceğiniz bir saat sonunda aklınızda kalan şeyin sayısı bir elin beş parmağını geçmezken, yaşayan müzelerde saatlerce müzeyi gezmeye doyamayacağınız gibi, eve döndüğünüzde anlatacak onlarca hikâye de hafızalarınıza kazanmış oluyor.

Ebru ve taş baskı yapmanın, çocukluğunuza ait oyunları oynamanın, hayatımıza giren deyimlerin hikâyelerini dinlemenin mümkün olduğu bu müzelerde geçmişe dokunmak mümkün. Müze, aynı zamanda Ünye halkının katkılarıyla da kurulmuş. Müzenin hizmetine katkıda bulunmak isteyen herkes evlerinde tarihi değer taşıyan ne varsa getirmişler. 1. Dünya Savaşı sırasında bir Alman askerin Türk askerine hediye etmiş olduğu akordeon bile müzede yerini bulmuş. İmece usulü düzenlenen odada, Ünyelilerin evlerinin en kıymetlileri, yıllarca pek çok şeye tanık olmuş olan eşyalar şimdi hikâyelerini anlatmak için sizi bekliyor!

Tabii her yerde olduğu gibi Ünye'de de ziyaret edilmeyi bekleyen bir kale varsa, tekerler oraya döner. Ünye Kalesi, gün ışığına henüz çıkmamış pek çok bilgiyi hâlâ içinde saklayan bir kale. Kalenin en büyük özelliği, büyük bir kısmının kayadan oluşuyor olması. Çıkmasının pek kolay olmadığını söylemeliyim. Bir kısmını doğal taşlardan tımanarak bir kısmını da sonradan yapılan merdivenleri aşarak tepeye ulaşmak mümkün. Kalede dikkatimi çeken dört önemli detay oldu. Birincisi, bir zamanlar doğal merdivenlerle ulaşılabilen kaya mezarları, ikincisi, derinliği hâlâ ölçülmemiş bir tünel, üçüncüsü, müthiş manzaralı bir açık alan küveti ve sonuncusu kalenin kuzeybatısında yer alan insan silüeti... Baya koca burunlu, koca dudaklı, hatta neredeyse bıyıklı bir adam karşınızda duruyor. Sıradan bir kale görüntüsünü sunmayan ama enfes bir manzarayla insanı büyüleyen kaleye tırmanmadan Ünye'den dönmek olmaz...

Ordu yaylalarıyla, şelaleleriyle, her yeri kaplayan fındık tarlalarıyla, sizi kocaman bir gülümsemeyle karşılayan halkıyla insana beklediğinden fazlasını sunan bir şehir... Tahmin ettiğinizden güzel plajlarıyla Karadeniz'in bu güzel şehri keşfedilmek için sizi bekliyor...

ORDU'YA NASIL GİDİLİR?

Ordu'ya kara yoluyla ulaşım mümkün olduğu gibi Türkiye'de deniz üstüne kurulu ilk ve tek havaalanına iniş yapmak isteyenler için havayoluyla ulaşım da mümkün. İster hava ister karayoluyla gidin, Ordu'yu hakkıyla görmek için mutlaka bir araca ihtiyacınız olduğunu belirtmeliyim.

ORDU'DA NEREDE KALINIR?

Ordu'da şehir merkezinde konaklanacak pek çok tesis bulunurken, Boztepe'de yer alan Akamoy ve Radisson Blu Otel, şehrin en güzel otellerinden. Hem manzaraları hem de hizmet kaliteleri oldukça yüksek bu iki otel, konaklamada tercih edilebileceği gibi butik otellerde de kalmabilir.

ORDU'DA NE YENİR?

Ordu'da damaklarınızda enfes bir lezzet bırakacak olan balık çorbasını denememek büyük hata olur. Tabii pastırmalı, otlu, peynirli, kıymalı, yumurtalı, çeşit çeşit pidelerine değinmeden olmaz. Pide yemeye doyamayacağınız bir yer Ordu. Balca bal, saf toronyığı, mısır ekmeği ve turşu tüketeceğimiz bu şehirde yiyebileceğiniz ot kavurma çeşitlerini ne siz sorun ne ben söyleyeyim. Her çeşit ottan kavurma yaptıklarını tahmin ediyorum.

Aktaşlar Restoran, Ordu'nun en ünlü restoranlarından. Her çeşit yemeği bulabileceğiniz bir yer arıyorsanız en doğru adreslerden biri olacaktır. Boztepe'deki Akamoy Restoran, Boztepe'nin kalabalığından biraz uzakta oldukça iyi menüsüyle hizmet sunuyor.

Yol üstü lokantalarından, Yason Burnu yolunda Medreseönü'nde harika bir koyda Üstün Kardeşler lokantası var. Aşağıdaki terasa indiğinizde efil efil esen rüzgâr ve harika bir manzara eşliğinde güzel bir ot ziyafeti çektirin kendinize. Perşembe Yaylasına gittiğinizde Aybastı Kent Ormanı İşletmelerine, Ünye'ye gittiğinizde ise, Asarkaya Mesire alanına gidin ve akşam saatlerinde sizin çıktığı ormanın serinliğinde kendinizi ete teslim edin.